

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	23774 Мова і література (німецька). Переклад
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

08.04.2022 р.

Справа № 2169/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Лиман Ігор Ігорович – головуєчий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Снитко Олена Степанівна,
Сминтина Олена Валентинівна,
Попович Василь Михайлович,
Колесник Олена Сергіївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Александрова Олена Станіславівна,
Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Цьось Анатолій Васильович – представник ЗВО,
Пасик Людмила Адамівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23774
Назва ОП	Мова і література (німецька). Переклад
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.043 германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОП та програмні результати навчання визначені з урахуванням регіонального контексту, ринку праці та потреб стейкхолдерів.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Усі зацікавлені сторони активно залучені до визначення цілей ОП та формулювання програмних результатів навчання. На зустрічах з експертами всі категорії стейкхолдерів підтвердили свою участь в оновленні ОП та врахування їхніх пропозицій.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОП сформульовано з урахуванням рекомендацій роботодавців регіону, з якими велися перемовини з метою аналізу ринку праці та розвитку спеціальності. Роботодавці (представники ТОВ "Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ", СП ТОВ "Модерн Експо", БП "Емігрант") підтвердили під час зустрічі з експертами попит на випускників програми, що акредитується, їхні широкі можливості працевлаштування та успішної професійної реалізації. Цілі ОП корелюють з тенденціями розвитку спеціальності 035 Філологія. У формулюванні цілей та ПРН ОП враховано галузевий та регіональний контексти.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Цілі та програмні результати навчання ОП "Мова і література (німецька). Переклад" сформульовані у відповідності до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Зміст ОП відповідає вимогам Стандарту, сприяючи досягненню програмних результатів навчання через вивчення дисциплін, які уможливають здобувачам набуття основних фахових компетентностей. Водночас ЕГ слушно зауважує, що в ОП інтегральна компетентність сформульована без урахування літературознавчого вектору, та наголошує на недостатньому обсягу в редакції ОП 2021 року нормативних дисциплін літературознавчого спрямування.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП є чітко визначеним в термінах освітніх компонентів, структурно-логічна схема навчання і викладання, що міститься в ОП редакції 2021 року, відображає взаємопов'язаність освітніх компонентів ОП та міждисциплінарні зв'язки.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП орієнтований на предметну область спеціальності 035 Філологія, об'єктами якої є німецька мова та література; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжкультурна комунікація. Цілі навчання за ОП бакалавра узгоджуються з предметною областю, зазначеною в Стандарті вищої освіти та є суголосними загальним очікуванням філологічної спільноти, враховують регіональний, загальнонаціональний та євроінтеграційний вектори розвитку.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП «Мова і література (німецька). Переклад» забезпечує формування ІОТ здобувачів вищої освіти шляхом вибору ними 12 дисциплін загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС (що становить 25% від обсягу ОП) у відповідності до п. 15 статті 62 Закону України «Про вищу освіту». Формування ІОТ регламентується Положенням про формування ІОТ навчання студентів, Положенням про індивідуальний навчальний план студента, Положенням про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки. Інтерв'ю експертів зі здобувачами підтвердили дієвість процедури. Водночас відзначаємо потребу переглянути реєстр вибіркових дисциплін, доповнивши список ОК на вибір студентам дисциплінами не тільки гуманітарного спрямування.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП «Мова і література (німецька). Переклад» має 24 кредити ЄКТС для практичної підготовки здобувачів, змістове забезпечення яких регулюється Положенням про проведення практики студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки. Студенти проходять 4 навчальні практики (фонологічну в 1 семестрі, лексикографічну в 2 семестрі, лінгвістичну в 4 семестрі, перекладацьку в 6 семестрі) та 1 виробничу (перекладацьку) практику в 7 семестрі.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП «Мова і література (німецька). Переклад» спрямована на набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям ("формування високоосвіченої, національно свідомої особистості, здатної незалежно мислити і відповідально діяти, розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі германської філології (німецька мова і література та англійська мова)". У подальшій роботі варто звернути увагу на побажання стейкхолдерів, висловлене на зустрічі з експертами, щодо потреби формування таких соціальних навичок, як "мультизадачність", тайм-менеджмент та ініціативність.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН і загалом відповідає нормам, викладеним у Порядку формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями денної та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі Українки. За словами ЕГ, під час інтерв'ювання студенти продемонстрували задоволеність фактичним навантаженням та обсягом відповідної самостійної роботи з навчальних дисциплін за ОП.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

У межах ОП “Мова і література (німецька). Переклад” підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється, але керівництво зазначило, що є успішний приклад запровадження дуальної форми освіти на інших ОП спеціальності 035 Філологія. Нормативна база існує, зокрема концепція освітньої діяльності університету у відповідності до п.3.5 Статуту ВНУ передбачає навчання студентів за програмами подвійного диплома, дуальної освіти; Положення про підготовку студентів у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ВНУ імені Лесі Українки на навчання та вимоги до вступників ухвалюють особливості ОП та регулюються документом “Правила прийому до Волинського національного університету імені Лесі Українки в 2021 році”; є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів- учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ регулюється Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. Експертна група засвідчує наявність прикладів застосування Положення на практиці.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформація про цілі, зміст, очікувані результати навчання, форми контролю і критерії оцінювання ОК представлена у формі силабусів, процедура укладання яких регламентується Пояснювальною запискою до складання силабусу й Пояснювальною запискою до складання силабусу практики.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі оновлюють тематичний зміст ОК, опрацьовують нові методики викладання, доповнюють розділи й модулі новим матеріалом, переглядають списки рекомендованої літератури. Вносять зміни до змісту ОК, ґрунтуючись на результатах власних наукових досліджень і навчально-методичних розробок, що підтверджується достатньо високим рівнем публікаційної активності НПП. Удосконалення змісту ОК відбувається також за результатами опитувань студентів та побажань роботодавців.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Навчання й викладання на ОП узгоджується з Програмою реалізації стратегії ВНУ ім.Лесі Українки на 2020-2024 н.р. та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ ім. Лесі Українки. ВНУ має підписані угоди про міжнародне співробітництво з майже 50 ун-тами світу, найактивніша співпраця відбувається з університетами Польщі і Литви. Кафедра нім. філології тісно співпрацює з Університетом м. Фехта (Німеччина) і Поморською академією (м. Слупськ, Польща). Результатом співпраці з Поморською академією є обмін студентами, який відбувається двічі на рік і передбачає навчання 1 студента ф-ту іноземної філології ВНУ ім. Лесі Українки протягом 1 семестру, наразі тривають перемовини щодо впровадження програми подвійного диплому.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми і процедури проведення контрольних заходів у ЗВО врегульовані низкою документів: Положенням про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки, Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки та Положенням про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, які є у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. За необхідності дистанційного навчання контрольні заходи регулюються Тимчасовим порядком організації і проведення в дистанційному режимі заліково-екзаменаційної сесії та державної атестації. Критерії оцінювання, наведені в силабусах, є уніфікованими згідно з нормативними документами, проте ЕГ констатує відсутність у більшості силабусів ОК розподілу видів робіт і відповідних балів, необхідних для автоматичного зарахування підсумкової оцінки за навчальну дисципліну.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форма атестації здобувачів вищої освіти за ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти від 20.06.2019 року (наказ МОН № 871), згідно з яким

атестація здобувачів здійснюється у формі атестаційного екзамену, який передбачає оцінювання ПРН, визначених Стандартом та освітньою програмою.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Інформація про контрольні заходи наявна в силабусах навчальних дисциплін, а також на платформі дистанційного навчання.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ВНУ політику, стандарти і процедуру дотримання АД регулює Кодекс АД ВНУ та Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагиату. Аналіз звіту СО, вивчення інформації на сайті ЗВО, зустрічі з гарантом, здобувачами, представниками адміністрації і студентського самоврядування засвідчили, що у ВНУ впроваджено чіткі і зрозумілі стандарти АД, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Акад. та проф. кваліфікація викладачів є достатньою для забезпечення досягнення визначених ОП цілей та ПРН. Реалізацію ОП забезпечують 17 викладачів (2 докт. наук, проф., 15 канд. наук, з яких 1 проф., 8 доцентів). НПП за ОП мають достатню к-ть проф. активностей. Серед вагомих наукових здобутків кафедри нім. філології - успішні захисти кандидатських дисертацій (у 2021 р. дипломи к.ф.н. отримали дві особи). Про належну акад. і проф. кваліфікацію викладачів ОП свідчить їхня залученість до діяльності фахових об'єднань і спільнот.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного відбору викладачів регламентується Положенням про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні на посади НПП та Положенням щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад НПП ВНУ імені Лесі Українки. Розвиток кадрового потенціалу й удосконалення кадрової політики є стратегічними цілями ЗВО згідно з Програмою реалізації стратегії ВНУ ім.Лесі Українки на 2020-2024 н.р. Необхідний рівень професіоналізму НПП, які забезпечують викладання на ОП, досягається шляхом щорічного рейтингового оцінювання професійної діяльності викладачів, з урахуванням наукової та професійної активності викладача відповідно до п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у закладах вищої освіти.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ВНУ активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. При університеті створено Раду роботодавців, яка опікується питаннями взаємної співпраці. У межах факультету за результатами таких обговорень було підписано меморандуми з ТОВ "Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ", СП ТОВ "Модерн Експо", Виконавчим комітетом Луцької міської ради. Група забезпечення ОП та гарант постійно контактують з роботодавцями, запрошують їх до проведення спільних заходів, серед яких Ярмарок вакансій, що традиційно відбувається навесні кожного року, науково-практичні семінари, конференції з фахової тематики тощо.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Інтерв'ю з гарантом і роботодавцями засвідчило, що ЗВО активно залучає до аудиторних занять на ОП представників роботодавців і професіоналів-практиків у галузі (зокрема Нагурна І.В. викладає курс "Практика перекладу з рідної мови основною та з основної рідною", Цісар А.М. - практичний курс "Німецька мова як друга іноземна" для студентів заочного відділення; обидва роботодавці працюють на кафедрі нім. філології за сумісництвом). Позитивною

практикою є залучення до аудиторних занять експертів галузі. Так, фасилітаторка Британської ради в Україні в межах проєкту “Активні громадяни” Вербицька А.Е. у 2 семестрі 2020-2021 н.р. проводила заняття з англійської мови як другої іноземної для здобувачів ОП. Студенти отримали можливість взяти участь у міжнародному тренінгу Active Citizens Leadership Training (Україна, Польща, Бангладеш), що відбувся 17-19.05.21 р. 16 жовтня 2021 р. керівник загального відділу та відділу кадрів міської ради м. Герфорд (Північнорейнська Вестфалія, Німеччина) Ріхард Рьон поділився досвідом із написання автобіографії на вибірковому курсі «Комунікативне письмо» (викл. Бондарчук О.Ю.), провівши консультативне заняття для студентів 2 курсу ОП «Мова і література (німецька). Переклад». На заняття з цієї дисципліни була запрошена стипендіантка магістерської програми обміну DAAD Вікторія Ткач, яка поділилася досвідом написання мотиваційного листа німецькою мовою.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

У ЗВО створено умови для професійного розвитку викладачів ОП. Підвищення академічної і професійної кваліфікації викладачів за акредитованою ОП відбувається під час стажування. Право вільно обирати форму підвищення кваліфікації та стажування у вітчизняних і зарубіжних ЗВО визначено Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Загалом кадрове забезпечення ОП є потужним, кваліфікація НПП відповідає викладанню дисциплін і в повному обсязі уможливує досягнення програмних РН. ЕГ до «взірцевої практики» відносить застосування рейтингового оцінювання викладачів за різними видами діяльності й систематичний моніторинг їхньої професійної активності з подальшим преміюванням НПП відповідно до кількості набраних балів; системне залучення роботодавців та фахівців-практиків до реалізації освітнього процесу на ОП; багаторічну тісну співпрацю ЗВО з міжнародними інституціями; потужну мотивацію викладачів до підвищення кваліфікації та участі в програмах міжнародної академічної мобільності в університетах Західної Європи. Вважаємо, що доцільно доповнити цей список позитивних практик діяльністю Школи гарантів, заснованої в університеті, яка сприяє удосконаленню людських ресурсів та забезпеченню якості взагалі. А отже, доходимо висновку, що ОП відповідає критерію 6 за рівнем А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення є достатніми для забезпечення досягнення визначених освітньою програмою цілей та ПРН.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО надає безоплатний доступ учасникам освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Відповідно до Статуту університету (п. 6.15) керівництво ВНУ забезпечує безпеку освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Навчальні, соціально-побутові приміщення відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки та нормам з охорони праці. Організовано контроль за дотриманням вимог безпечності освітнього процесу.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

У ВНУ освітня підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється в контексті вирішення питань організації навчання та викладання.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО діє Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій в університеті, яке врегульовує вирішення конфліктних ситуацій і їхнє попередження серед учасників освітнього процесу. На зустрічах з експертами здобувачі повідомили, що конфліктних ситуацій на ОП, що акредитується, не було, проте були зафіксовані такі випадки на інших ОП, і механізм врегулювання відпрацьовано.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ВНУ здійснює навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти, керуючись Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки та Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями денної та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. Відділ до здійснення моніторингу ОП залучає експертів з числа академічної спільноти, органів студентського самоврядування, здобувачів вищої освіти, випускників, зовнішніх стейкхолдерів.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавцям надано можливість оцінити якість ОП беручи участь у засіданнях кафедри німецької філології, у громадському обговоренні проєкту ОП, що підтверджено документально та результатами інтерв'ювання фокус-груп роботодавців.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Зворотний зв'язок з випускниками здійснюється шляхом заповнення анкети на офіційному сайті ВНУ, а також через вікі-сторінку "Асоціація випускників ВНУ". Випускників факультету іноземної філології запрошують до участі у засіданнях Ради стейкхолдерів, де вони мають змогу висловити свою думку з приводу реалізації ОП.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Здійснення процесів і процедур забезпечення якості вищої освіти відбувається на різних рівнях: кафедри, факультет, навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти, Школа гарантів. Експерти звертають увагу на те, що побажання здобувачів беруться до уваги. Водночас підтримуємо рекомендацію ЕГ щодо потреби проведення зі студентами роз'яснювальної роботи щодо важливості конкретних обов'язкових ОК для досягнення ПРН у відповідності до Стандарту зі спеціальності "Філологія".

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

На ОП "Мова і література (німецька). Переклад" здійснюється процес первинної акредитації. У процесі підготовки до акредитаційної експертизи був врахований досвід акредитації інших спеціальностей.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Культуру якості вищої освіти пропагують і популяризують у ВНУ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Інформацію про оприлюднення та обговорення проєкту ОП «Мова і література (німецька). Переклад» розміщено на офіційному вебсайті Волинського національного університету імені Лесі Українки в рубриці «Громадське обговорення ОПП». Спількування експертів з фокус-групою роботодавців засвідчило, що на етапі громадського обговорення оприлюдненого проєкту ОП 2021 вони брали участь у цьому процесі шляхом спілкування з групою розробників, надсилання своїх пропозицій на електронну адресу.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ОП «Мова і література (німецька). Переклад» 2021 р. оприлюднена на вебсайті ЗВО (хоча чітка дата оприлюднення проєкту ОП відсутня). Інформація про вибіркові професійно орієнтовані дисципліни ОП розміщена в каталозі освітніх програм, де також подано актуальні пояснення й інструкції щодо процедури вибору здобувачами вибіркових ОК ОПП, яка відбувається у системі «ПС-Журнал успішності-Web». Здобувачі під час інтерв'ювання виявили обізнаність з цим ресурсом і процедурою.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано внести корективи в нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти за ОП для забезпечення достатнього обсягу в редакції ОП 2021 року нормативних дисциплін літературознавчого спрямування. У подальшому зберігати баланс між пропозиціями студентів та вимогами Стандарту вищої освіти, зокрема в частині формування переліку нормативних дисциплін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендовано внести корективи щодо співвіднесення нормативних ОК ОП з очікуваними РН, повніше охопити нормативною частиною ОП програмні РН 8, 13. Розглянути можливість змістового розширення ОК 15 "Практика навчальна лінгвістична" в напрямку поглиблення літературознавчих компетентностей, адже відповідні ФК 7, 10 зазначені у профілі практики. 2. Періодично переглядати та оновлювати реєстр вибіркового дисциплін, забезпечуючи студентам ширші можливості вибору, зокрема за межами гуманітарних наук.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано активніше заохочувати здобувачів до академічної мобільності відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів-учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Розмістити силабуси ОК за освітньою програмою на сайті факультету відповідно до поданого переліку силабусів, що полегшить пошук інформації щодо заявлених ОК.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано внести до силабусів дисциплін необхідний перелік видів і форм контролю.

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано розмістити актуальні редакції ОП на сайті факультету іноземної філології та подати навчально-методичні матеріали відповідно до ОП структуровано за рівнями вищої освіти й роками набору.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано продовжувати позитивну практику проведення засідань, нарад, спільних круглих столів із представниками зовнішніх стейкхолдерів та регулярних анкетувань роботодавців і керівників баз практик, з подальшим обговоренням на засіданнях проєктної групи.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано: 1) зазначити дату оприлюднення проєкту ОП відповідно до чинних вимог; 2) активніше долучати студентів ОП до процедури опитування щодо різних аспектів освітнього процесу; 3) упорядкувати структуру сторінок

факультету та кафедри задля усунення певної незручності в користуванні.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ